

FITXA D'ACTIVITAT

Títol de l'Activitat

Geocaching de Natura i Excursionisme

Organització de l'activitat

Qui l'organitza	Consell Directiu MCECC	Responsable	▪ Conselleria de Territorialitat
-----------------	------------------------	-------------	----------------------------------

Objectius de l'activitat

- Fer un treball amb els Centres d'Esplai de la importància de la natura i la muntanya. [Acció EP2 del Pla d'Accions MCECC 2021]
- Geocerca (*Geocaching*) en format de qüestionari, esdevenint una eina de diagnosi per cada centre o grup d'esplai, emmarcat en la natura i la muntanya del nostre territori.

Realització espacial

<p>Espais on està previst realitzar-la</p>	<p>Es recomana desenvolupar l'activitat en un entorn natural, d'aquesta forma poder utilitzar exemples propers o viscuts; per això es pot plantejar una activitat d'esplai en el parc del barri o poble, o fer una sortida d'un dia a la muntanya més propera, i alhora treballar aquesta acció amb els participants del centre o grup d'esplai.</p>
---	--

Organització dels participant, previsió de participació, paper dels participants

L'activitat permet repartir els participants en grups, realitzar una geocerca de les targetes i anotar punts per cadascuna de les troballes i respostes, o en cada troballa, agrupar els participants i promoure reflexions amb els dos grups.

Desenvolupament de l'activitat

<p>Preparació prèvia in-situ</p>	<p>Es retallen totes* les targetes de la fitxa de l'activitat.</p> <p>S'escull un entorn natural (recomanable) on desenvolupar l'activitat i s'amaguen les múltiples targes de la dinàmica per diferents racons (p.ex.: rere arbres o rocs, vora un banc o una font, ...).</p>
---	--

	<p>* <i>Fitxa amb preguntes (retallable) / Fitxa amb respostes (NO retallable)</i></p> <p><i>Prèviament a l'activitat, tenir presents els recursos guia, per acompanyar les respostes dels participants.</i></p>
Inici de l'activitat (presentació)	<p>Presentació d'un model de geocerca (<i>geocaching</i>) per l'entorn on es troba el grup. En diferents racons d'aquest espai, s'hauran amagat diferents targetes; a mesura que els participants en trobin un cert nombre, aplegarem el grup i observarem les targetes. Cadascuna inclourà preguntes o reflexions, que ens permetran mesurar el nostre coneixement de la natura i la muntanya!</p>
Desenvolupament	<p>Els participants, plegats o en grups, cerquen les múltiples targetes per l'entorn delimitat pels dirigents. En quan es trobin un cert nombre de targetes, els participants s'apleguen de nou i es resolen les diferents preguntes i situacions.</p>
Final (conclusió)	<p>Compartir les respostes i reflexions de la geocerca ens poden ajudar a reconèixer indrets, saber com podem actuar en plena natura i preparar-nos per anar-hi, però... ho treballem al centre o grup d'esplai?</p> <p>Convidem a utilitzar recursos i quaderns editats per la Fundació Pere Tarrés i el propi MCECC, on hi trobarem bones pràctiques ambientals per a entitats de lleure, eines per un consum responsable, un decàleg de la sostenibilitat, entre molts d'altres recursos. RECURSOS</p> <p>Una excursió en plena naturalesa és un <u>espai educatiu privilegiat</u>, que cal mantenir i fomentar des del lleure; ens permet gaudir d'un entorn obert; podem marcar fites a assolir, una excursió d'un dia amb un cim o uns gorgs, una travessa o un campament; el valor de l'esforç hi és present per a tots els participants, no fa distincions, ens hem de llevar aviat per sortir del poble i agafar el tren, desmuntar el campament, omplir cantimplors a la font o al riu, pujar o baixar una bona pendent amb la motxilla plena, admirar la fauna i la flora autòctona, ... ; desapareix el consumisme, portem al damunt l'imprescindible: calçat i roba còmode, una peça d'abric, aigua, menjar, ... necessitem quelcom més?</p> <p><i>"L'aprendre a 'viure amb menys' és un dels valors fonamentals que cal desenvolupar"</i> Pere Vives, Revista Estris nº 191.</p>

Recursos necessaris

Llistat de material logístic

- Targetes amb preguntes i situacions retallades; guia amb totes les respostes (opcionals).

**Persones
necessàries per
realitzar
l'activitat i rols**

- Monitors/es acompanyant els participants en aquesta geocerca i compartir les preguntes, respostes i reflexions.

Targetes de la geocerca (retallable) + Resposta opcional

Targetes: preguntes i situacions	Resposta guia
Som d'excursió, hem parat a dinar al costat d'una font d'aigua, i abans de marxar, revisem que l'espai estigui net de deixalles? Si hi ha brutícia que no hem generat nosaltres, la recollim?	Vetllem per deixar l'espai el més net possible.
Que hi llancem en els contenidors grocs? Als blaus? I verds? Als marrons? I grisos?	Grocs: llaunes o envasos, Blaus: papers o cartrons, Verds: vidre, Marrons: restes orgàniques i Grisos: residus no reciclables.
Hi ha arbres que tenen fulles tot l'any, d'altres a la tardor les perden, com es diuen aquests dos tipus d'arbres?	Arbres de <u>fulla perenne</u> conserven les fulles tot l'any, i arbres de <u>fulla caduca</u> perden les fulles durant part de l'any.
<i>Definició:</i> Conjunt de bolets disposats en anell, originats d'un mateix miceli.	<i>Resposta:</i> Erol
Quines d'aquestes muntanyes catalanes tenen més de 3.000m. d'alçada? a) Pica d'Estats b) Punta Senyalada c) Besiberri Nord d) Tuc de Molières e) Puigmal f) Rodó de Canalbona	<i>Resposta:</i> a) Pica d'Estats (3.143m.) b) Punta Senyalada (2.952m.) c) Besiberri Nord (3.008m.) d) Tuc de Molières (3.010m.) e) Puigmal (2.909m.) f) Rodó de Canalbona (3.004m.)
<i>Definició:</i> Peça de roba més curta que una jaqueta i amb caputxa, sovint impermeable, i es fa servir per guarir-se del fred i del vent.	<i>Resposta:</i> Anorac
Quantes estrelles i constel·lacions podríeu reconèixer?	<i>Resposta (opcional):</i> <i>L'estiu vinent, de colònies/campaments, farem una vetllada per conèixer unes quantes estrelles i constel·lacions. + RECURS</i> (http://www.jouscout.com/astro/estrella.htm)

Enmig d'una ruta d'alta muntanya, ens podem banyar en un riu o estany?	La normativa vigent prohibeix banyar-se en llacs d'alta muntanya, per protegit la fauna i flora que hi viu; les cremes solars, els repel·lents d'insectes o els fongs de la pell es dissolen ràpidament i poden contaminar l'aigua.
<i>Definició:</i> Capsa de llauna, d'alumini, de plàstic, etc., per a portar menjar.	<i>Resposta:</i> Carmanyola
Com podem calcular i saber els anys d'un arbre?	<i>Resposta:</i> Calculant el nombre d'anells de creixement del tronc de l'arbre (veure imatge)
Anomeneu els 8 vents de la rosa dels vents.	<i>Resposta:</i> Tramuntana, mestral, ponent, garbí, migjorn, xaloc, llevat i gregal.
En cas d'emergència a la muntanya, hem de trucar al número ___-__-__ ! a) 012 b) 112 c) 061	En cas d'emergència a la muntanya, hem de trucar al número 112.
Coneixem les tres R de l'ecologia?	Reduir, reutilitzar i reciclar.
<i>Definició:</i> Construcció que la majoria dels ocells fan amb brins, molsa, plomissol, etc.	<i>Resposta:</i> Niu
Quina és la muntanya més alta de la teva comarca?	<i>Resposta:</i> depenent de la comarca
Cert o fals? Quin d'aquests animals podem trobar a la muntanya de Montserrat?: a) Àguila b) Esquirol c) Os bru d) Cabra salvatge	<i>Resposta:</i> l'os bru és l'únic d'aquests animals que no podem trobar a la muntanya de Montserrat; sols es troba als Pirineus.

<p>Quines coses posaries en una motxilla d'excursió o ruta de 5 dies? Quines coses del teu dia a dia no són necessàries a la muntanya?</p>	<p><i>Resposta oberta:</i> motxilla, calçat adequat, roba còmoda i tècnica (impermeable, abric, transpirable, ...), cantimplora, àpats corresponents, llanterna, crema solar, ...</p>
<p>Som caminant per una muntanya, què hi podem trobar al fons de la vall?</p> <ol style="list-style-type: none"> Riera Torrent Riu Gorgues Totes són correctes 	<p><i>Resposta:</i> al fons d'una vall s'hi acumula l'aigua sigui de les pluges o de llacs i estanys superiors al llit de la vall; per tant, al fons de les valls s'hi poden trobar rius, torrents, rieres o gorgs, sempre depenent de les acumulacions d'aigua de l'indret o les recents pluges.</p>
<p>Desxifreu els 'jeroglífics' amb icones del WhatsApp, tots pertanyen a noms de muntanyes de Catalunya i Andorra, Mallorca i Menorca!</p>	<p><i>Resposta:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Pica Roja, Pallars Sobirà Montgrí, Baix Empordà Serra de Boumourt, Pallars Jussà Comabona, Berguedà/Cerdanya Trespics, Ripollès Pic de la Dona, Ripollès Matagalls, Vallès Oriental/Osona Pics de la Vaca, Ripollès Montserrat Castellsapera, Vallès Occidental Comapedrosa, Andorra Mont-roig, Pallars Sobirà els Tres Jutges, Bages Pica d'Estats, Pallars Sobirà Serra del Mont, Alt Empordà/Garrotxa Pedracastell, Maresme la Llebre, Solsonès Cabeça Negra, Baix Camp Pic del Vent, Vallès Oriental Sobrepuny, Berguedà Serra Cavallera, Ripollès Castell del Rei, Mallorca Montcorvison, Vall d'Aran Pic de l'Àliga, Ripollès el Toro, Menorca Montnegre-Corredor, Maresme Noucreus, Ripollès Serra del Verd, Alt Urgell/Berguedà Pic de Gel, Pallars Sobirà les Abelles, Andorra

<p><i>Definició:</i> Vall estreta entre muntanyes, de vores abruptes, excavada per les aigües d'un riu.</p>	<p><i>Resposta:</i> Congost</p>																
<p><i>Pluja d'idees:</i> Com ens hem de comportar a la muntanya? (p.ex.: admirar les plantes i no arrencar-les, escoltar l'entorn i no cridar, ...)</p>	<p><i>Resposta (oberta)</i> + infografia FEEC https://www.feec.cat/actualitat/noticies/la-feec-edita-una-breu-guia-de-comportament-i-conducta-a-la-muntanya/</p>																
<p>Anomeneu sinònims de <u>muntanya</u></p>	<p><i>Resposta:</i> turó, cim, puig, pic, tossa, munt, pujol, monticle, punta, ...</p>																
<p>De quin animal és aquesta petjada?</p> <p>a) Porc senglar b) Guineu c) Conill d) Os bru</p>	<p><i>Resposta:</i> La petjada de la imatge és de porc senglar, són peülles ben profundes i més amples que les d'altres animals com els cabirols; les guineus compten amb una petja similar a la dels gossos; els conills deixen un rastre dels coixinets de les plantes del peu o de les ungles i l'os bru mostra una petja inconfusible, gran planta i uns dits ben marcats (10-15cm. d'ample).</p>																
<p>Si caminem per muntanya, i seguim una ruta, ens podem trobar marques que indiquen la direcció del camí; de quin color poden ser les marques? I formes?</p>	<p><i>Resposta:</i> Marques blanques i vermelles (GR), blanques i grogues (PR) o blanques i verdes (SL), totes depenent de la continuïtat del recorregut.</p> <p style="text-align: center;">Senyalització dels senders</p> <table border="0" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th></th> <th>GR®</th> <th>PR®-C</th> <th>SL®-C</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Continuïtat del sender</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Direcció equivocada</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Canvi de direcció del sender</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		GR®	PR®-C	SL®-C	Continuïtat del sender				Direcció equivocada				Canvi de direcció del sender			
	GR®	PR®-C	SL®-C														
Continuïtat del sender																	
Direcció equivocada																	
Canvi de direcció del sender																	

<p><i>Pluja d'idees:</i> Què podem necessitar per orientar-nos durant una excursió a la muntanya? I si ens perdem, què fem?</p>	<p><i>Resposta:</i> Un mapa o planell, conèixer la llegenda, l'escala i el nord; <u>RECURS</u>.</p>
<p><i>Definició:</i> Indret on l'aigua subterrània brolla o surt a la superfície de la terra.</p>	<p><i>Resposta:</i> Font</p>
<p>Anomena tres rius de Catalunya.</p>	<p><i>Resposta (guia):</i> Llobregat, Segre, Ter, Fluvià, Francolí, Tordera, ...</p>
<p>Desxifreu els 'jeroglífics' amb icones del WhatsApp, tots pertanyen a noms de pobles i ciutats de Catalunya i Andorra, Mallorca i Menorca!</p> 	<p><i>Resposta:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Montgat, Maresme 2. Masnou, Maresme 3. Vic, Osona 4. Portbou, Alt Empordà 5. Matadepera, Vallès Occidental 6. Igualada, Anoia 7. Palma, Mallorca 8. Altafulla, Tarragonès 9. Capdepera, Mallorca 10. Girona, Gironès 11. Aiguafreda, Vallès Oriental 12. Cervelló, Baix Llobregat 13. Anglès, Selva 14. Blancafort, Conca de Barberà 15. Montblanc, Conca de Barberà 16. es Castell, Menorca 17. Cabanes, Alt Empordà 18. Alt Àneu, Pallars Sobirà 19. Ordino, Andorra 20. Perafort, Tarragonès 21. Quart, Gironès 22. Pollença, Mallorca 23. l'Esquirol, Osona 24. Cava, Al Urgell 25. Sant Martí Vell, Gironès 26. Setcases, Ripollès 27. Roses, Alt Empordà 28. Seva, Osona 29. Solsona, Solsonès 30. l'Escala, Alt Empordà

<i>Definició:</i> Mamífer rosegador de cua llarga i peluda i dits forts amb ungles corbes i punxegudes que els faciliten d'enfilar-se pels arbres.	<i>Resposta:</i> Esquirol
Per quin motiu pugem muntanyes?	<i>Resposta oberta</i>